

Све сесије пратиле су дуге, динамичне и веома садржајне дискусије. Институт за књижевност и уметност, који се показао као изузетан домаћин и организатор, објавиће до краја 2018. године зборник радова учесника скупа *Часописи за децу: Југословенско наслеђе 1918–1991*.

Сања ПЕТРОВИЋ ТОДОСИЈЕВИЋ

Научна конференција *Linke Zwischengruppen – vor, mit und jenseits der Neuen Linken in beiden deutschen Staaten*,
Хамбург, 12–13. 10. 2017.

У просторијама Универзитета у Хамбургу одржана је 12. и 13. октобра 2017. године научна конференција *Linke Zwischengruppen – vor, mit und jenseits der Neuen Linken in beiden deutschen Staaten*. Скуп је организован у сарадњи Истраживачког центра за савремену историју у Хамбургу (Forschungsstelle für Zeitgeschichte in Hamburg) и Центра за савремена историјска истраживања у Потсдаму (Zentrum für Zeithistorische Forschung Potsdam).

Тематски, конференција је била посвећена такозваним „левичарским међугрупама“ (*linke Zwischengruppen*) или „левичарима без отаџбине“ (*Heimatlose Linke*), односно оним организацијама и појединцима левичарских убеђења који се нису определили ни за једну од две доминантне струје на левици, оставши „између“ комунистичке и социјалдемократске опције. Хронолошки и географски, фокус конференције био је на историји „левичарских међугрупа“ након 1945. године како у Источној тако и у Западној Немачкој. Међутим, излагања учесника често су „прекорачивала“ уске хронолошко-географске оквире, трагајући за идеолошким и политичким коренима оваквог опредељења у Вајмарској Немачкој, за транснационалним објашњењем популарности „нове левице“ 60-их, за иностраним утицајима оствариваним на немачке „међугрупе“, као и мрежама контаката које су на међународном нивоу успостављали. Приступили су се разликовали – поједини учесници посветили су се историји идеја, поједини су акценат ставили на контакте и мреже, неки на историју организација, а велики број се определио за биографски приступ.

Конференција је отпочела поздравним говором заменице директора Истраживачког центра за савремену историју у Хамбургу Кирстен Хајнзон (Kirsten Heinsohn) и уводном речју научног сарадника Центра и главног организатора скупа Кнуда Андресена (Knud Andresen), који је указао на сложеност и вишезначност појмова „левичарске међугрупе“, „леви со-

цијалисти“ и „левичари без отаџбине“. Скуп је окупио углавном историчаре са простора Немачке, као и из Швајцарске, Словачке и Србије. Из Београда је учествовала Наталија Димић, са рефератом на тему односа југословенских комуниста и немачке левице у првих неколико година након сукоба са Информбиром („Forging an Ideological Alliance: Yugoslavia and German Left Socialists in the Late 1940s and Early 1950s“).

Први дан конференције, након поздравног говора, уследила су два панела, а за њима трибина посвећена Хајнриху Брандлеру и Теодору Бергману. На првом панелу су Марсел Боис (Marcel Bois) из Хамбурга и Вили Бушак (Willy Buschak) из Бохума говорили о континуитетима и дисконтинуитетима немачког и европског „левог социјализма“ (Linksozialismus) у периоду пре и после Другог светског рата. Модератор панела био је директор Истраживачког центра за савремену историју Аксел Шилт (Axel Schildt). Други панел оријентисао се на везе „левичарских међугрупа“ у Немачкој са оним партијама и земљама које су у хладном рату биле између два блока, попут југословенских комуниста и других представника Трећег света. На овом панелу излагали су Наталија Димић из Београда и Михаел Фреј (Michael Frey) из Дортмунда. Трибина која је уследила након панела била је посвећена двојници представника „међугрупа“ који су били активни у немачком политичком животу након 1945. године, а чије се биографије везују и за сам Хамбург. Јенс Бекер (Jens Becker) из Диселдорфа говорио је о Хајнриху Брандлеру, поводом 50 година од његове смрти, а Марио Кеслер (Mario Kessler) о Теодору Бергману. И Брандлер и Бергман су били чланови „Групе радничка политика“ (Gruppe Arbeiterpolitik), чија је архива похрањена у Архиву Истраживачког центра за савремену историју у Хамбургу.

Други дан скупа одржана су три панела. Тема првог биле су идеолошке везе и контакти преко „гвоздене завесе“. Мартина Мецгер (Martina Metzger) говорила је о контактима источнонемачких дисидената и западноевропских левосоцијалистичких група, док је Дирк Матијас Далберг (Dirk Mathias Dalberg) излагао о идолошким везама чешког Покрета револуционарне омладине и немачких левичарских „међугрупа“. Последња два панела била су посвећена истакнутим личностима немачке левице. Јенс Бекер (Jens Becker) говорио је о Оту Бренеру (Otto Brenner), а Филип Куферат (Philipp Kufferath) о Петеру фон Ерцену (Peter von Oertzen). Последњи панел био је посвећен биографијама личности које нису биле чланови етаблираних организација, наиме, Михаел Букмилер (Michael Buckmiller) говорио је о Волфгангу Абендроту, а Хартмут Рибнер (Hartmut Rübner) о Фрицу Парлову (Fritz Parlow).

Сваки панел праћен је дискусијом у којој је учествовала и бројна присутна публика, међу којом су се налазили и поједини учесници догађаја, познаници личности или чланови организација, партија и покрета о којима је била реч. Сама конференција завршена је дискусијом у којој су сумирани резултати дводневног скупа.

Наталија ДИМИЋ